tělesné výchovy, a musí za u. s. zaplatiti plnou prodejní cenu.

Odběr u. s. za plnou prodejní cenu k výrobě jiného zboží, než jsou požívatiny, není vázán na povolení fin. úřadu, avšak dotyčný výrobce jest povinen oznámiti to min. financí.

V. **Důchodkový dozor.** K zajištění důchodku plynoucího ze spotřeby u. s. vykonává fin. správa svými orgány dozor, jemuž podléhají výrobci, prodavači a ti odběratelé, kteří používají u. s. k účelům živnostenským.

Výrobci jsou podrobeni stálému důchodkovému dozoru, to znamená, že dozorčí orgány jsou oprávněny dohlížeti na výrobu v podniku po dobu provozu. Výrobce musí jim poskytnouti potřebnou místnost, jestliže mu to fin. úřad nařídí, a zachovávati ustanovení výrobního oprávnění o konání zápisů a uskladňování hotových i nehotových výrobků (§ 2 p. n.).

Prodavači (ve velkém i v malém) jsou povinni dovoliti důchodkovým orgánům vstup do prodejních místností a prohlídku zásob, jež má býti vykonána nenadále, a to alespoň jednou za čtvrt roku. O odběru a prodeji u. s. musí konati předepsané zápisy (§ 5, VI, III, p. n.). Obdobná kontrolní opatření platí též pro ty odběratele, kteří používají u. s. k účelům živnostenským (§§ 6 a 7 p. n.).

VI. **Dovoz u. s. a ustanovení trestní.** O dovozu, vývozu a průvozu u. s. platí předpisy, jednotné pro celé území čsl. (§ 4, odst. 2, § 87, č. 9 a 24 zák. č. 114/1927 Sb., §§ 5 a 154, odst. 6., vlád. nař. č. 168/1927 Sb. a příloha A, I, 1, odst. 4, k p. n.).

Dovoz u. s. jest bez povolení min. financí zakázán; pouze cestující osoby, zřízenci veřejných dopravních podniků, vozkové, lodníci a letci mohou si s sebou vzíti bez povolení v cestovním styku u. s., a to buď tablety v hrubé váze 25 g nebo v prášku, případně v krystalech 10 g, avšak jen k vlastní potřebě. Obyvatelé sousedního pohraničního pásma mohou přenášeti k vlastní potřebě denně jen čtvrtinu tohoto množství. Povolení min. financí není třeba k dovozu požívatin, jež obsahují u. s., k vývozu u. s. a konečně k průvozu tehdy, jestliže u. s. jsou provážena jako náklad veřejnými dopravními podniky (poštou, železnicí, plavebními neb leteckými podniky) anebo v cestovních zavazadlech.

V celním sazebníku jsou u. s. zařazena do saz. č. 630 a 3 třídy XLVII a platí se z nich při dovozu z celní ciziny clo ve výši 3200 Kč za 100 kg a licenční poplatek (vlád. nař. č. 96/1933 Sb.). Licenční poplatek je podle § 443 c. a m. ř. dávka, která se vybírá z monopolních předmětů, jež nepocházejí ze státní neb státem oprávněné výrobny, tedy i z monopolních předmětů z ciziny dovezených na rozdíl od monopolní spotřební dávky, jež jest započtena do monopolních předmětů (zde u. s.) v tuzemsku vyrobených (§ 442 c. a m. ř.). Naproti tomu uh. zák. čl. užívá pro obojí dávku stejného označení licenční poplatek. V zemích historických činí licenční poplatek 1 Kč, na Slovensku a Podkarpatské Rusi 60 haléřů, v obou případech za 1 kg u. s. a jednotku sladivosti, kterou se rozumí sladivost čistého řepového (třtinového) cukru (§ 8 p. n., § 9 uh. zák. čl.). Licenční poplatek, vybíraný při dovozu u. s. z ciziny, jest součástí celní pohledávky (§ 8, odst. 3 c. z.).

Přestupky ustanovení cís. nař. a p. n. jsou přestupky důchodkové a mají býti trestány ve smyslu § 4, odst. 1 cís. nař. podle trestního důchodkového zákona z r. 1835, hlavy XI. Tento zákon byl však vydán v době, kdy ještě s. m. neexistoval a nejsou v něm proto stanoveny všechny skutkové podstaty přestupků proti monopolním normám. V nedostatku potřebného ustanovení má býti přestupek trestán peněžitou pokutou od 10 do 10.000 Kč (§ 4, odst. 3 cís. nař.).

V oblasti býv. uh. právního řádu podléhají tyto přestupky ustanovením zák. čl. XXII/1912 uh. (§§ 15—25), případně zák. čl. XIV/1868, IV/1876 a XLIV/1887. Podloudnictví s u. s. je důchodkový přestupek, který se trestá na celém území státním podle jednotného ustanovení § 129 c. z. jako podloudnictví se zbožím zakázaným.

Literatura.

Dr. Bazant: „Das österreichische Süßstoffmonopol“.

Antonín Bureš.

Slezsko

viz Země.

Slib

viz Přísaha a slib.

Slovensko

viz Země.